

CUỘC CHIẾN CHỐNG BUÔN LẬU TỪ ĐƯỜNG BIÊN:

CẦN PHẢI CÓ KHUNG PHÁP LÝ ĐỦ MẠNH

Trên mặt trận chống buôn lậu nói chung, chống buôn lậu thuốc lá nói riêng, ngày càng trở nên khốc liệt và phức tạp; đặc biệt là do biến động tiêu cực của khủng hoảng nền kinh tế toàn cầu. Thuốc lá là một trong những mặt hàng bị đánh thuế tiêu thụ đặc biệt, là mục tiêu để các đầu nậu đột kích bằng nhiều thủ đoạn rất tinh vi và liêu lĩnh, khiến thị trường nội địa rất khó kiểm soát, làm ảnh hưởng nghiêm trọng tới ngành sản xuất thuốc lá nước ta...

Thông tin Hiệp Hội Thuốc lá Việt Nam cho biết: Trong năm 2008, đã có hơn 700 triệu bao được nhập lậu từ những cửa khẩu đường biên (trong số này, các cơ quan chức năng đã phát hiện, bắt giữ là 10,22 triệu bao, tiêu hủy 7,6 triệu bao). Với số lượng này, thuốc lá lậu đã chiếm khoảng 15 - 20% sản lượng tiêu thụ nội địa nước ta. Theo đó, ngành thuốc lá Việt Nam đã mất nguồn cung ứng nguyên và phụ liệu rất quan trọng (thị trường cung ứng nguyên liệu mất khoảng 15.000 tấn, tương ứng với 9.000 ha trồng thuốc lá và 40.000 lao động, các nguồn cung ứng phụ liệu như: giấy ván, dầu lọc, giấy sếp vàng, giấy nhôm, nhãn bao, nhãn tót, thùng carton, túi PE ...).

Trước tình hình đó, Ban chỉ đạo 127/TW đã lập kế hoạch số 4523/KH-BCĐ ngày 3/8/2007 chỉ đạo Ban 127 các địa phương xây dựng kế hoạch kiểm tra, kiểm soát, mở đợt cao điểm xử lý triệt để nạn buôn lậu thuốc lá điếu, sản

xuất, buôn bán thuốc lá giả trên các địa bàn trọng điểm.

Tại các cửa khẩu đường biên từ Bắc vào Nam, trên tuyến Việt Nam - Lào, đặc biệt là tại tỉnh Quảng Trị, việc nhập lậu thuốc lá diễn ra phức tạp trên các tuyến sông Sêpôn, QL9 và đường Hồ Chí Minh nhánh Tây. Bọn buôn lậu lợi dụng địa hình sông núi hiểm trở hai bên cánh gà của Cổng B Khu thương Mại đặc biệt cử khẩu Lao Bảo, dọc tuyến QL9 và đường Hồ Chí Minh nhánh Tây, các chủ đầu nậu thuê dân địa phương công hàng luồn sâu trong rừng, sau đó chờ thời điểm thích hợp thì chuyển lên các phương tiện chuyển vào nội địa...

Thuốc lá lậu từ cửa khẩu Lao Bảo chủ yếu là hai nhãn hiệu Jet và HeRo, tính từ tháng 12/2006 đến nay, ước tính gần 10 triệu gói/tháng (trung bình khoảng 700 - 900 thùng ngày). Liên quan tới thực trạng này, theo điều tra của Tổng Cty Khatoco - doanh nghiệp sản xuất thuốc lá lớn nhất Miền Trung (kinh doanh, sản xuất 17 nhãn hiệu, trong đó có hai sản phẩm liên doanh cao cấp là White Horse và Everes) thì, ảnh hưởng của thuốc lá Jet đến thị phần cung ứng thuốc lá của Công ty, đặc biệt nhãn hiệu White Horse đang ngày càng khá nghiêm trọng, chủ yếu từ cửa khẩu Lao Bảo đưa về tiêu thụ tại các tỉnh Miền Trung và Tây Nguyên.

Từ "tổng hành dinh" tại Lào, doanh nghiệp Đào Hương nhập thuốc lá

từ Thái Lan qua nhưng không tiêu thụ tại Lào mà xuất sang Việt Nam. Dù phải qua nhiều chốt kiểm tra của các lực lượng biên phòng, hải quan cửa khẩu, hải quan khu thương mại Lao Bảo và trạm liên ngành, đội kiểm soát hải quan tỉnh Quảng Trị, nhưng không hiểu sao luồng "khói ngầm" khổng lồ này vẫn hoạt động một cách công khai tại thành phố Đông Hà mà không có sự can thiệp mạnh mẽ nào từ các cơ quan chức năng? Phải chăng "cuộc chiến" này đang bị những "bố già" vô hiệu hóa? Đó cũng chính là một trong nhiều lý do tại sao những "đốm lửa" ẩn hiện dọc đường biên không thể bị dập tắt!?

Với mức giá doanh nghiệp Đào Hương bán cho các đại lý tại Khu thương mại Lao Bảo là 250USD + 1.000 đồng tiền vận chuyển/thùng (khoảng 6.590 đồng/gói, ngoài ra doanh nghiệp này còn trích thưởng cuối năm từ 1.5 đến 3 USD/thùng). Sau đó, các đối tượng buôn lậu vận chuyển tới Đông Hà bán lại 6.720 đồng - 6.800 đồng/gói, về tới các tỉnh Miền Trung sẽ được bán sỉ với mức giá từ 7.150 - 7.500 đồng và bán lẻ cho người tiêu dùng từ 8.5000 đồng - 10.000 đồng. Từ sự chênh lệch này, cộng với việc phải điều chỉnh giá vật tư và nguyên liệu, Tổng Công ty Khánh Việt đã buộc phải tăng giá sản phẩm thuốc Whit Horse, do đó sản phẩm bán ra trước đây là 10.000 đồng/gói, nay tăng lên khoảng 12.820 đồng/gói (giá bán sỉ); giá bán lẻ 13.000 đồng, đến tay người tiêu dùng là 14.000 đồng/gói. Như vậy, việc "chống phá giá" đối với thuốc lá Jet nhập lậu của ngành sản xuất thuốc lá là cực kỳ cam go, bởi "giá trị thặng dư" phi sản xuất từ buôn lậu là không thể tính được!

Ông Nguyễn Thái Sinh, Chủ tịch Hiệp hội Thuốc lá Việt Nam cho biết:

Trong tổng số 600 triệu bao thuốc lá nhập lậu vào Việt nam thì hơn 90% là thuốc lá mang nhãn hiệu Jet và Hero, và đã có "thâm niên" từ cách đây hơn 20 năm..

Các thị phần mà nhãn hiệu Whit Horse của Khataco từng chiếm lĩnh như Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Gia Lai, Đắk Lắk... bị nhãn hiệu thuốc Jet lậu xâm hại khá nghiêm trọng, gây thất thu đáng kể cho Công ty và ngân sách nhà nước. Tính bình quân sản lượng tiêu thụ trong năm 2006 - 2007 của nhãn thuốc Whit Horse là 24 triệu gói/tháng. Từ năm 2008 đến nay sản lượng tiêu thụ bình quân của nhãn thuốc này chỉ còn khoảng 19 triệu gói/tháng (giảm gần 20%).

Từ những thực tế trên, ngày 16/1/2007, Văn phòng Chính phủ đã có công văn số 319/VPCP-V.I đồng ý cho tiêu hủy toàn bộ thuốc lá lậu, thuốc lá giả và cho phép áp dụng theo cơ chế thí điểm huy động kinh phí hỗ trợ công tác phòng, chống theo công văn số 7538/VPCP-V.I, ngày 26/12/2006. Với những nỗ lực từ phía Nhà nước và Chính phủ, Tổng Công ty Khánh Việt đã triển khai kế hoạch phối hợp với các cơ quan chức năng tìm giải pháp hữu hiệu nhằm ngăn ngừa vấn nạn này, ngay tại điểm xuất phát của "ổ dịch", là cửa khẩu Lao Bảo, tỉnh Quảng Trị.

Ngoài sự hỗ trợ về mặt pháp lý, các doanh nghiệp thuốc lá hiệu rang, trên mặt trận hết sức nan giải, khốc liệt mang tính sống còn này, cần phải "chung lưng đấu cật". Vì vậy, trên tinh thần của Thông tư số 75/2007/TT-BTC ngày 5/7/2008 của Bộ Tài chính về hướng dẫn cơ chế thí điểm huy động kinh phí hỗ trợ công tác phòng, chống

(Xem tiếp trang 96)

Trung Quốc đã thông thoáng hơn, nên những mục giới thiệu cá nhân có phần "thoáng" hơn trước, ngoài những thông tin về cá nhân, đã có sự xuất hiện những dòng thông tin về mức lương, những thứ đồ xa xỉ mà người đang muốn ở người bạn đời của mình như "một chiếc xe hơi Toyota đen bóng với những cửa sổ có trang trí họa tiết". Điều này cho thấy, lòng tham đã len lỏi vào trong suy nghĩ của thanh niên Trung Quốc, với họ vật chất là thước đo của tình yêu.

Tuy nhiên, những mẫu giới thiệu bản thân gần đây nhất đã có sự thay đổi về "chiến lược". Dù những yêu cầu về vật chất vẫn tồn tại, nhưng nó không chỉ là duy nhất như trước đây mà đã có sự cộng hưởng của nhiều yếu tố khác nữa. Dường như người ta đã mong

muốn tìm được một cái gì đó xa hơn những vật chất tầm thường hay vẻ bề ngoài hấp dẫn. "Tôi lớn lên ở nước ngoài, nhưng lịch sử 5.000 năm của đất nước luôn in đậm trong trái tim tôi. Tôi là một người chân thành và ghét thứ tình cảm giả dối, đặc biệt là những tình yêu thực dụng. Tôi thuộc tủy người mảnh khảnh nhưng khỏe mạnh. Tương lai sẽ được thừa hưởng tài sản trị giá hơn 5 triệu nhân dân tệ, mong được làm quen với một người thanh lịch và có tài khoản cá nhân khoảng 2 triệu tệ".

Cho dù mẫu quảng cáo vẫn có bóng dáng của thực dụng, song ít nhiều họ đã nhận ra vật chất chỉ là phương tiện chứ không có tính quyết định, hay nói đúng hơn vật chất không phải là tất cả trong tình yêu. ■

Hoàng Vinh (Theo IHT 2008)

Cuộc chiến...

(Xem tiếp trang 71)

buôn lậu thuốc lá điếu và buôn bán, sản xuất thuốc lá giả, các doanh nghiệp đã tự nguyện đóng góp kinh phí để hình thành Quỹ, nhằm hỗ trợ thiết thực các cơ quan chức năng (Quỹ này do Hiệp hội Thuốc lá Việt Nam quản lý, đã giải ngân được 10,52 tỷ đồng cho 37 tỉnh, Thành phố trực thuộc Trung ương tương ứng với số liệu tiêu hủy là 11 triệu bao).

Đây là một trong những sáng kiến mua tin, theo đó mỗi đầu bao sẽ được tính 1000 đồng/gói, khi cá nhân nào phát hiện, báo cơ quan chức năng và 500 đồng/gói cho công tác tiêu hủy. Tuy nhiên, dù có mang lại dấu hiệu tích cực (sơ kết 10 tháng đầu năm 2008, thuốc lá nhập lậu thuốc lá giả bị phát hiện và

tiêu hủy là 6,26 triệu bao) nhưng đó cũng chỉ là biện pháp theo kiểu "phản ứng nhanh"; bởi trên mặt trận chống buôn lậu thuốc lá, cần phải có một khung pháp lý đủ mạnh mang tính thiết thực, có tầm chiến lược, kết hợp với sự hợp lực tích cực quyết liệt từ phía các cơ quan chức năng và cả người dân. Đã đến lúc Chính phủ và các Bộ, ngành cần có một phác đồ cụ thể về các điểm nóng, chỉ đạo các cơ quan thẩm quyền tăng cường túc trực 24/24, qua công cụ hỗ trợ pháp luật tích cực để đấu tranh chống buôn lậu từ đường biên. Nên chăng, không dừng lại ở mô hình "thí điểm" hoặc "chiến dịch" ngắn hạn, tức thời; mà các ngành phối hợp chặt chẽ, thường xuyên tăng cường đẩy mạnh công tác chống buôn lậu mới đem lại hiệu quả cao.

Hoa Vinh